

LIAUDIES BALSAS

KANADOS LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS

The PEOPLE'S VOICE, Lithuanian Weekly, Published by the Lithuanian Press Association, 160 Claremont St., Toronto 3, Ontario

Authorized as Second Class Mail, Post Office Department, Ottawa

Kaina 10 ct.

Nr. 16

Penktadienis, Balandžio (April) 21, 1961, Toronto, Ontario

M E T A I XXX

F. Castro Ataką ant Kubos Miestų Lygina su Ataka ant Perlo Uosto

HAVANA. — Kubos premjeras Fidel Castro, kalbėdamas laidotuvių užmuštųjų per bombardavimus kelių Kubos miestų, pareiškė, kad už tas atakas yra atsakingas JAV prezidentas Kennedy ir jo valdžia, ir kad užpuolimas ant Kubos miestų iš oro yra lygu užpuolimui ant Perlo Uosto.

Praėjusį šeštadienį keli orlaiviai bombardavo tris Kubos miestus. Per tuos bombardavimus 8 asmenys buvo užmušti ir 52 sužeisti.

Skirtumas tarp atakos ant Kubos miestų ir Perlo Prieplaukos, sakė Castro, yra tik tas, kad japonai prisidėmė kaltę ant savęs, o amerikiečiai užsigina.

Jungtinėse Valstijose yra teigiama, kad bombardavimus atliko Kubos orlaiviniai iš Kubos į Jungtines Valstijas. Atakos buvo padarytos ant Havanos, Santiago ir San Antonio miestų.

Castro sakė, kad jeigu tuos bombardavimus atliko pabėgėliai, tai Kennedy turėtų paskelbti lakūnų pavardes ir orlaivius, kurie dalyvavo tuose užpuolimuose.

"Jeigu prezidentas Kennedy turi nors vieną atomą žmoniškumo, jis pristatys orlaivius ir lakūnus Jungtinėms Tautoms. Jeigu ne, tai pasaulis turės teisę vadinti jį melagiu", sakė Castro.

Laikraščiai čionai rašo, kad B-26 bomberiai atskrido iš Jungtinių Valstijų. El Mundo išspausdino žemėlapi, parodantį orlaivių skridimo linijas.

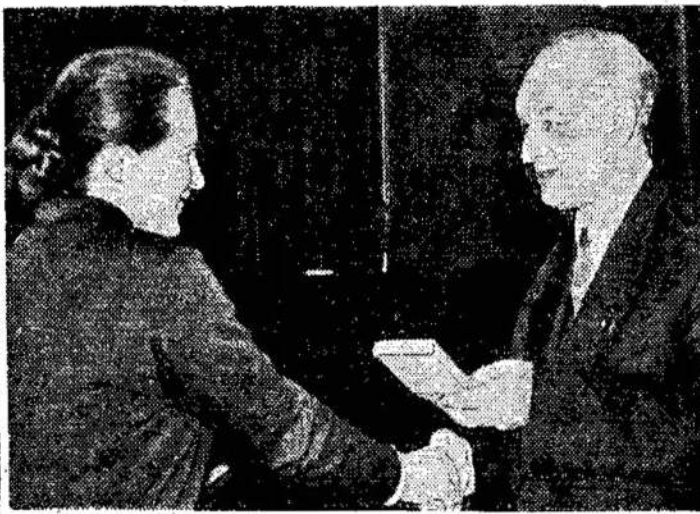
Sužeistų tarpe yra 6 vaikai ir 6 moterys.

Orlaiviai, kurie atakavo Kubos miestus, nusileido Jungtinėse Valstijose. JAV autoritetai paskelbė, kad jie duos prieglaudą tiems orlaiviniams. Bet jų pavardės neskelbiamos.

Jungtinės Tautos turėtų ištirti, kas iš tikrųjų atliko tokį pasališką užpuolimą.

Vėlesni pranešimai sako, kad Kubos liaudies priešai jau pradėję invaziją iš jūrų bent trijose vietose.

TORONTO. — Čia prie

Nuotraukoje: Lietuvos TSR Aukščiausiosios Tarybos Prezidiumo Pirmininkas J. Paleckis įteikia meilą "Už darbo šaunumą" Biržų rajono ligoninės vyriausiojo gydytojo pavaduotojui O. Urbanavičiui.

TSRS Budavoja Laivą Skridimui į Mėnulį

MASKVA. — Dvidešimt septynių metų amžiaus kosmonautas, majoras Juri A. Gagarin, kalbėdamas į kelis šimtus reporterių, pareiškė, kad Tarybų Sąjunga jau budavoja laivą skridimui į Mėnulį.

Jis sako, kad jam patiko kelionė apie Žemę ir jis norėtų keliauti į kurią nors planetą. Bet jis neatsakė į klausimus, kaip jis nusileido.

Dvi valandas jis atsakinėjo reporteriams į klausimus.

Tarybinis mokslininkas sakė, kad tik mažuma informacijų buvo patiekta šioj spaudos konferencijoje, bet vėliau, kada bus visos informacijos sutvarkytos, bus paskelbtos viso pasaulio žinia.

JAV konsulato įvyko demonstracija, protestuojant prieš bombardavimą Kubos miestų. Demonstracijoje dalyvavo 150 asmenų.

Demonstraciją surengė Fair Play for Cuba Komitetas.

Komiteto pirmininkas Vernel Olson ragino premjerą Diefenbakerį tuojuos reikalauti sušaukti JT Saugumo Tarybą aptarimui šios neišprovokuotos agresijos prieš Jungtinių Tautų narę.

Siūlo, Kad JT Pagerbtų Gagariną

NEW YORK. — Burmos atstovas pasiūlė, kad Jungtinės Tautos pagerbtų kosmonautą Jurį Gagariną, kaip pirmutinį apskridusį apie Žemę erdvės laive.

Ambasadorius U Thant sakė, kad šis žygis būtų atidavimu reikiamo kredito Tarybų Sąjungos erdvės pionieriams už tokius atsiekimus mokslo srityje. Adlai Stevenson, JAV atstovas, palaikė Burmos sumanymą.

Jis, tačiau, nepasiūlė, kokioj formoj turėtų būti šis pagerbimas.

Gagariną gyrė Kanados, Indijos ir kitų šalių atstovai.

Gagarinui pasveikinimą pasiuntė Jungtinių Tautų generalės asamblėjos prezidentas Frederick Boland per tarybinį JT atstovą Valerianą Zoriną.

VANCOUVER. — Wynn-delyje po anglikonų bažnyčia buvo padėta laiko bomba, padaryta iš 20 stikų dinamito. Kokie tai piktadariai norėjo sugriauti bažnyčią.

Ekspertai laiku išjungė detonatorių ir tokiu būdu išgelbėjo bažnyčią. O jeigu bomba būtų sprogdus bažnyčioj esant žmonių, tai būtų daug žmonių žuvę.

Kennedy ir Macmillan Esą Karo Architektai

LONDON. — Filosofas Bertrand Russell praėjusį šeštadienį prezidentą J. F. Kennedy pavadino nedoriausiu žmogum, koks kada gyvena ant Žemės.

88 metų amžiaus filosofas, aktyvus kovotojas prieš nuklinius ginklus, Kennedy ir Macmillaną pavadino ma-

Demokratinę Korėją Kvies į Jung. Tautas

NEW YORK. — Jungtinių Tautų politinis komitetas nutarė pasikviesti Šiaurinės Korėjos Liaudies Demokratinę Respubliką į diskusijas dėl apvienijimo pasidalijusios Korėjos. Su kvietimu sutiko ir JAV ambasadorius Adlai Stevensonas.

Dėl Adlai Stevensonso šio posūkio pridodama gana daug reikšmės. Ligi šiol JAV Jungtinėse Tautose nenorėjo nieko bendra turėti su Šiaurine Korėja. Kaip dabar atrodo, JAV šiuo reikalu pasuko nauju keliu.

Dominikonai Sugriovė Vyskupo Namus

CIUDAD TRUJILLO. — Už šimto mylių nuo sostinės San Juan la Maguana miestie dominikonai pasipiktinę amerikiečių vyskupu Thomas F. Reilly ne tik sugriovė jo namus, o ir jį patį su vienuolėmis išvijo sostinėje ieškoti protekcijos.

Sakoma, vyskupo rezidencijoje ir vienuolyne, kuriam gyvena amerikietės vienuolės, nepaliko nė vienos sveikos lovos. Viskas išmėtyta, sulaužyta, langai išgūrinti, durys išverstos.

TORONTO. — Liberalų asociacijos susirinkime buvo iškeltas siūlymas, kad vyriausybė paskirtų komisiją ištirimui gengsterių veiklos Toronte.

Torontė pradėję veikti kelios grupės gengsterių, kaip kad Čikagoj ar New Yorke, kurios pradėjusios tarpusavy karą.

sinių žudynių architektais.

"Mes vadiname Hitlerį nedoru žmogum", sakė jauni mo susirinkime Birminghame, "už žudymą žydų, bet Kennedy ir Macmillan yra nedoresni ir už Hitlerį".

"Mes negalime klausyti šitų žudikų. Jie nedori. Jie yra baisūs. Jie yra nedoriausi žmonės, kokie gyvena žmonių istorijoje, ir mūsų pareiga veikti prieš juos, ką mes galime".

Jis sakė, kad niekas su bent trupučiu žmoniškumo negali toleruoti nuklinių ginklų koncepto.

"Aš nepretenduosiu, kad klausas valdžios, kuri organizuoja masinį žmonių žudymą", sakė jis. "Aš darysiu viską, ką galiu, pasipriešinimui vyriausybei, kada tik jausiu naudą iš to. Aš raginu ir jus daryti tą pat".

Jis kalbėjo taip atsakydamas į NATO vadų teigimą, kad jie naudos nuklinius ginklus, jeigu bus reikalas. Supraskit, jeigu reiks atremti "komunizmo agresiją".

Britanijoje vystosi kovingas judėjimas prieš atominius ginklus. Viena, tai jų panaudojimas būtų, kaip britai sako, baisus žmonių pamišimas, o kita — jie nesuteikia Britanijai jokios apsaugos. Priešingai, padaro Britų Salas militarine baze, kuri atsitikime atominio karo galėtų būti sunaikinta kartu su visais gyventojais.

Studentai Šturmayo Antikomunistą Welch

SANTA BARBARA, Cal. — Antikomunistų organizacijos Birch įkūrėjui Robert Welch čia buvo suruoštas San Marcos mokykloje mitingas. Susirinko apie 1,000 žmonių. Jų tarpe ir apie 200 studentų iš Kalifornijos universiteto. Mitingo metu salę pikietavo 17 pikietnikų.

Kai antikomunistas pradėjo kalbėti girdamas buvusį senatorių McCarty ir kitus reakcionierius, studentai sukėlė tokį triukšmą, kad kalbėtojas turėjo per kelis kartus pertraukti savo kalbą.

Iš Kanados Gyvenimo

Saskačevanos leitenantas gubernatorius (karaliaus vietininkas) nepasirašė provincialio seimelio priimto įstatymo. Girdi, jis prieš konstituciją.

Minėtas įstatymas liečia kokių tai sutarčių peržiūrėjimą.

Toks gubernatoriaus pasielgimas aiškiai rodo, kad provincialiai autoritetai yra apriboti.

CCF lyderiai reikalauja, kad provincialiai gubernatoriai būtų visai panaikinti. Užtenka, kad vienas sėdi Ottawa, nors ir tenai jis visai nereikalingas, kas liečia Kanadą.

Praėjusią savaitę trečia dienos naktį 125 ukrainiečiai sėdo į traukinį Toronte kelyje į gimtinę Ukrainą, kur jie svečiuosis du mėnesius. Montreale prie jų prisidėjo dar 100 ukrainiečių.

Toronto stotyje jų palydėjimui susirinko virš 1,000 asmenų. Jų tarpe buvo vyrų choras, kuris palydėjo išvykstančius su dainomis. Choro nariai buvo pasirėdę tautiniais ukrainiečių drabužiais.

Ekskursantai lenkų laivu Batory vyksta į Leningradą, iš kur grupė vyks į Ukrainą.

Moisejevo šokėjai vėl lankysis Toronte. Jie šoks Maple Leaf Gardens gegužės 26 ir 27.

New Yorke jau esą išparduota tikieta už \$350,000. Jie šoks Metropolitan Opera House tris savaites nuo balandžio 16. Sol Hurok, rengėjas, buvo priverstas prailginti laiką, kad davus dar 6 pasistatymus, nes pareikalavimas tikieta buvo labai didelis.

Vancouveryje tarptautiniame festivalyje dalyvaus Tarybų Sąjungos armijos choras iš 180 narių. Be dainininkų, bus šokėjų, balalainių orkestras, akordianų grupė.

Šis menininkų būrys bus Vancouveryje rugpiūčio 10, 11 ir 12.

Čekoslovakų pabėgėlių laikraštis užsipuolė ant Toronto rabino Feinbergo už demonstraciją prieš nuklinį ginklavimąsi. Laikraštis sako, kad Feinbergas turi vesti demonstrantus per Prahą, Budapeštą, Sofiją, Buchareštą, Varšuvą, Rygą, Taliną ir Vilnių.

Rabinas Feinberg, atsakydamas laikraščiui, pareiškė, kad yra žmonių, kurie perpildyti neapykanta Tarybų sąjungai, kad kiekvieną bandymą dėl sugyvenimo vadiną išdavyste.

Kanados prerijų fermeriai galų gale pamatė, kad išnaikinimas miškų buvo blogas dalykas fermeriams.

Šiomet 6,000 fermerių pasodins 8,000,000 medelių, kad sudarius užuovėją ir drėgmės rezervaciją. Per 60 metų buvo pasodinta 300,000,000 medelių, kurie išaugo į didelius medžius ir pakaitė vaizdą ir padeda palaikyti drėgmę.

Kanadietis

Kas Kaip Remia Liaudies Balsą

B. Kvietinskas, Montreal, prisiuntė nuo J. Pelakausko \$100.00 aukų ir nuo Antano \$10.00.

M. Kleizienė, iš Rockford, Ill., grįždama į Montreala buvo sustojusi Toronte pas pažįstamus ir atsilankiusi į LB įstaigą atsinaujino prenumeratą ir paaukojo LB paramai \$3.00.

M. Patkus, po atostogų išvykdamas į darbą, Dryden, Ont., atsilankė LB raštinėje, atsinaujino prenumeratą ir paaukojo LB paramai \$2.00.

J. Lesevičius, Montreal, prisiuntė nuo su J. Pelakausku, išvykstančiu į T. Lietuvą, atsisveikinimo susibūrimo draugų suaukotus \$15. (Aukotojų pavardės korespondencijoje). Taipgi prisiuntė paskelbti užuojautą.

A. Šimukauskas, Chemainus, B. C., užrašė naują pre-

numeratą į Lietuvą, tris atnaujino, atsinaujino sau prenumeratą ir paaukojo \$3.00.

R. Barauskas, Rochester, N. Y., prisiuntė paskelbti užuojautą.

Geo. Naujokas, Pefferlaw, Ont., pas jį atsilankius, jis vėl paaukojo LB paramai \$2.

Brazilijos lietuviai iš Sao Paulo pranešė, kad ten LB rėmėjai vėl suaukojo 1,250 kruserių. Aukojo: S. Soblis 650 kr., J. Šatas 200, P. Pipiras 150, A. Dapkunienė, Br. Palikaitis, W. Savalkinas ir J. Šapola po 50 kruserių.

Patys atsinaujindami prenumeratas paaukojo:

J. P. Koch, Miami Beach, Fla., \$1.50;

J. Rubinskas, Windsor, Ont., \$1.00;

K. Meškauskas, Vancouver, B. C., \$1.00.

Visiems už pasidarbavimą ir aukas širdingai ačiū.

Administracija

Paieškojimas

Paieškau mano giminių: Adelės, Onos ir Jono Mičiulių, kilusių iš Kybartų, prieš pirmą pasaulinį karą išvykusių į JAV.

Ieško:

Adelė Čižauskaitė-Šergalienė
Vilkijos rajonas
Veliuona
Lithuania, USSR

NEW YORK. — Nacionalinė pramonininkų taryba skelbia, kad ką galima buvo nupirkti 1939 metais už \$3,000, tai dabar už tą patį reikia mokėti \$7,000.

Lietuvių Gyvenimas Lietuvoje ir Amerikoje

1. LIETUVA SIANDIEN — tai nedidelė knygų puslapių, bet baisingai didelė ir stipri savo turiniu, nes joje labai teisingai pasakoma ir daugybe nuotraukų parodoma, kaip atrodo socialistinė Lietuva, jos žmonės ir gyvenimas; pasakoma ir parodoma žmonių, kurie lankėsi Lietuvoje 1959 m. ir viską matė savo akimis, jautė savo širdimi ir patyrė savo objektyviu protu. Kiekvienas lietuvis turi šią knygą įsigyti ir platinti — juo labiau platinti tarp tų, kurie yra suklaidinti atžagareivių
2. AMERIKOS LIETUVIAI ir ANGLIŠKŲJŲ SKOLINIŲ ŽODYNAS — Amerikos lietuvių laikraščių, knygų, mokyklų, parapijų, kultūros ir kalbos labai įdomus aprašymas. 366 psl. Kaina 2 dol.
3. ŠIRDIES RŪMAI — pirmasis lietuviškas romanas apie širdį. 449 psl. Kaina 2 dol. spaudos melais. 95 psl. Kaina 1 dol.
4. SLIAPTARNIAI — didžioji Amerikos lietuvių gyvenimo knyga. 652 psl. Kaina 2 dol.
5. ČIKAGOS ŠEŠĖLIAI — nuogojo gyvenimo vaizdai. 316 psl. Kaina 2 dol.

Visos 5 knygos sykiu tik 5 doleriai čia arba į Lietuvą. Persiuntimo kaštus apmokame.

Rašykite:

Dr. Alg. Margeris, 3325 S. Halsted St.,
Chicago 8, Ill.

Kanados Lietuvių Literatūros Draugijos Centro Komiteto Įsteigtas

KNYGYNAS

160 CLAREMONT ST., TORONTO, Ont.

Teikia veltui pasiskaitymui įvairių lietuviškų knygų, daugumoje pokariniais metais išleistų Tarybų Lietuvoje.

Norintieji naudotis knygyne turi pasimokėti \$5.00 kauciją, kuri gražinama nustojus naudotis knygyne.

Knygos duodamos vienam mėnesiui. Po mėnesio nesugrąžinę ir nepersirašę knygas, turi mokėti po \$1.00 už kiekvieną pavėluotą mėnesį.

Paštu užsisakantieji knygas turi apmokėti persiuntimo išlaidas.

Knygynas atdaras penktadieniais nuo 7 iki 8.30 val. vakarais ir ketvirtadieniais nuo 2 iki 4 val. po piet.

Žemiau talpiname po dalį knygų sąrašo, Norinčius naudotis knygyne prašome išsikirpti juos ir užsisakant paštu naudoti knygos numerį.

LIETUVIŲ TAUTINIAI DRABUŽIAI. Albumas pavaizduoja lietuvių tautinius drabužius ir audinius bei mežginius. Knyga 208 pusl. Knygyne Nr. 453.

LITERATŪROS IR MENO METRASTIS — 1959. Ištraukos iš žymesniųjų leidinių. Knyga 464 puslapių. Knygyne Nr. 454.

UZMIRŠTI VAIKAI. Senesniosios lietuvių vaikų literatūros rinkinys. Knyga 320 puslapių. Knygyne Nr. 455.

PALANGOS JUZE. M. Valančius. Žemaičių papročių aprašymas iš 19-to šimtmečio pabaigos. Knyga 192 puslapių. Knygyne Nr. 456.

LAZDA. Jonas Biliūnas. Apsakymai. Knyga 336 puslapių. Knygyne Nr. 457.

ATSIKAKOM NUO SENOJO SVIETO. V. Žilionis. Romanas. Knyga 588 puslapių. Knygyne Nr. 458.

ROŽĖS ŽYDI RAUDONAI. Alfonsas Bieliauskas. Romanas. Knyga 492 puslapių. Knygyne Nr. 459.

LIETUVIŲ LITERATŪROS GRETOSE. B. Pranskus. Straipsnių rinkinys. Knyga 536 puslapių. Knygyne Nr. 460.

KAIP MES VARGELI KAPOJOM. Vincas Savickas. Atsiminimai. Knyga 308 puslapių. Knygyne Nr. 461.

PERKŪNAS NETRENKIA Į LAIVĄ. A. Čekuolis. Apsakymai. Knyga 204 puslapių. Knygyne Nr. 462.

PONAS PICEKAS. Anatolijus Gidašas. Romanas. Knyga 560 puslapių. Knygyne Nr. 463.

VETROS ŽEMAIČIUOSE. D. Budinas. Atsiminimai. Knyga 268 puslapių. Knygyne Nr. 464.

KRITO KAŠTONAI. K. Jankauskas. Apsakymai. Knyga 432 puslapių. Knygyne Nr. 465.

Į ATEITĮ ŠVIESIĄ. B. Pranskus - Žalionis. Eilėraščiai. Knyga 192 puslapių. Knygyne Nr. 466.

TYKUSIS AMERIKIETIS. G. Grynas. Apysaka. Knyga 300 puslapių. Knygyne Nr. 467.

KETURIASDEŠIMT PIRMAS. B. Lavreniovas. Apysaka. Knyga 208 puslapių. Knygyne Nr. 468.

SERMĖGIAUS SŪNUS. Ignas Lapienis. Apysaka. Knyga 224 puslapių. Knygyne Nr. 469.

ATGIMIMAS. J. Paleckis. Poezija. Knyga 168 puslapių. Knygyne Nr. 470.

SENŪJI PRANCŪZIJA. R. Martenas diu Geras. Apysaka. Knyga 176 pusl. Knygyne Nr. 471.

GELTONOJI ROŽĖ. M. Jokajus. Apysaka. Knyga 164 puslapių. Knygyne Nr. 472.

Į ATEITĮ ŠVIESIĄ. B. Pranskus-Žalionis. Eilėraščiai. Knyga 192 pusl. Knygyne Nr. 473.

VEJŲ PAGAIRĖJE. Mykolas Sluckis. Novelės. Knyga 320 pusl. Knygyne Nr. 474.

TYLOS TAKAIS. A. Čekuolis. Kelionės aprašymai. Knyga 200 pusl. Knygyne Nr. 475.

LEMPA GĖSTA. Ngo Tat To. Apysaka. Knyga 200 puslapių. Knygyne Nr. 476.

PO ATVIRU DANGUM. St. Anglickis. Eilėraščiai. Knyga 148 pusl. Knygyne Nr. 477.

JAU PRAŽYDO SODE ROŽĖS. M. Birzė. Apysaka. Knyga 216 pusl. Knygyne Nr. 478.

POETŲ GALI NEBŪTI. Ina Gof. Apysaka. Knyga 280 pusl. Knygyne Nr. 479.

TARYBŲ LIETUVOJ

Kursai žemdirbiams

Kiekvieną mėnesį Lietuvos žemdirbystės mokslinio tyrimo instituto rengiamuose kursuose Joniškėje mokosi ne mažiau kaip 60 įvairių specialybių žemės ūkio darbuotojų. Čia jie supažindinami su naujaisiais mokslo laimėjimais, pirmųjų patyrimu.

Paskaitas skaito geriausi respublikos žemės ūkio specialistai, moksliniai darbuotojai. Daug paskaitų apie žemės dirbimą, tręšimą, augalų apsaugą bei gyvulininkystės vystymą perskaitė moksliniai bendradarbiai K. Pleševičius, M. Čaikauskienė, V. Baniūnas, biologijos mokslų kandidatė E. Petrauskaitė ir kiti.

Tokius vieno mėnesio kursus jau baigė laukininkystės brigadininkai, dviejų mėnesių kursus — kolūkių mechanikai. Tačiau auditorijos neliko tuščios. Dabar vėl surengti vieno mėnesio kursai laukininkystės brigadininkams.

Mokyklos "Vardinės"

Šventė vakar buvo Vilniaus Antano Vienuolio vardo vidurinėje mokykloje. Mokytojų ir moksleivių kolektyvas pažymėjo rašytojo, kurio vardu pavadinta mokykla, gimimo dieną. Šia proga pakviesti svečiai iš Vienuolio tėviškės — Anykščių, o taip pat Kauno, Švenčionių ir respublikos sostinės mokyklų. Mokyklos "vardinės", kaip mokiniai vadina šią tradicinę šventę, išleisti specialūs sieninių laikraščių numeriai.

Vakare aktų salėje įvyko iškilmingas susirinkimas.

Daugiau kaip prieš dešimt metų toje pačioje salėje mokyklos auklėtiniai buvo susi-

Žiemos išdaigos

Mūsų gimtojo krašto gyventojai nesistebi vėlyvo rudens šalnomis, dažniais atlydžiais ir lietumis žiemą. Tačiau tokios nepaprastos žiemos, kaip šiemet, ir seniausios žmonės neatsimena. Vidutinė trijų žiemos mėnesių temperatūra nebuvo nukritusi žemiau nulio, o vasario mėnesį oras buvo 4 laipsniais šiltesnis, negu paprastai. Negausus sniegas išsilaikė vos kelias savaites.

Gruodžio mėnesį, kai gamta pradeda ilsėtis, žiemkenčiai staiga ėmė kerotis, leisti naujus želmenis. Pradėjo brinkti medžių pumpurai. O geltonieji lubinai, seradėlės ir kai kurie kiti augalai žaliavo per visą žiemą.

Ypač linksma buvo žvėrimis ir paukščiams. Jie net ir nepajuto žiemos — tiek daug buvo visokiųjų pašarų. Briedžiai, stirmos, kiškiai nerūpestingai ganėsi, misdami želmenimis. Gulbėms, antims, varnėnams jų įprastos gyvenimo vietos tiek patiko, kad jie neišskrido į pietus. Nemaža jų žiemojo Nemuno žiotyse.

Nebuvo nutrūkęs grybų sezonas. Gruodžio mėnesį augo pilkieji grybai, vėliau mėgėjai rinko žieminius grybus, augančius ant kelmų ir medžių kamienų. Gi vasario pabaigoje — dviem mėnesiais anksčiau, negu paprastai, ėmė dygti pirmieji pavasariniai grybai — briedžiukai, bobausiai. Nemaža jų rasta Vilniaus apylinkėse — Valakumpių miške.

(ELTA)

tikę su rašytoju A. Vienuoliu. Jaunieji literatai tada surengė jo neseniai pasirodžiusio romano "Puodžiūnkiemio" aptarimą. Tą susitikimą ir dabar gerai prisimena mokytojai ir buvusieji mokiniai.

Lietuvos TSR Mokslų akademijos Eksperimentinės medicinos instituto terapijos sektoriaus darbuotojai šefuoja Respublikinės klinkinės liginės reumatologinių skyrių. Du kartus per savaitę instituto moksliniai bendradarbiai, docentui M. Krikštopaičiui vadovaujant, kartu su gydytojais vizituoja liginčius. Instituto terapijos sektoriaus širdies funkcijų tyrimų kabinete neseniai įrengta moderni aparatūra, kurios pagalba atliekamos nektorkardiogramos, elekt-

rokardiogramos, stebima širdies veikla. Gauti duomenys leidžia panaudoti liginės personalui efektyvesnes gydymo priemones, o instituto darbuotojai tyrimų medžiagą kaupia moksliniam darbui.

Nuotraukoje: instituto mokslinis bendradarbis M. Čobotas (dešinėje) ir laborantė M. Simonavičiūtė širdies funkcijų tyrimo kabinete užrašo Užvenčio rajono kolūkiečio M. Gedvilo elektro kardiogramą ir balistokardiogramą.

Kam Tarybiniame ūkyje Skiriamas Sodybinis Sklypas

Tarybinių ūkių darbininkams ir tarnautojams, tame tarpe ir žemės ūkio specialistams, tarybinių ūkių teritorijoje neturintiems ir nestatantiems nuosavų gyvenamųjų namų, leidžiama paskirti individualiam daržiui ne daugiau kaip 0.15 ha žemės šeimai.

Nuolatinių tarybinių ūkių darbininkų ir tarnautojų, turinčių arba statančių tarybinio ūkio teritorijoje nuosavus gyvenamuosius namus, šeimai skiriama 0.30 ha sodybinis sklypas, įskaitant ir žemę, esančią po trobesiais.

Kolūkiečiams, perėjusiems dirbti į tarybinius ūkius ryšium su kolūkių žemės perdavimu tarybiniam ūkiams,

paliekami naudotis vertinėje žemės knygoje nurodyto dydžio sodybiniai sklypai (tokie, kokius jie turėjo kolūkyje.)

Vienišiemis seneliams ir nedarbingiems kolūkiečiams, gyvenantiems tarybiniam ūkiams perduotose kolūkių žemėse, paliekami iki gyvos galvos sodybiniai sklypai, kuriais jie naudojosi kolūkyje.

Darbuotojams, kol jie dirba tarybiniame ūkyje, administracija negali mažinti arba didinti jiems išskirtų sodybinių sklypų, kurie buvo išskirti sutinkamai su Vyriausybės nutarimais. Tais atvejais, kai tarybinių ūkių darbininkai, specialistai ar tarnautojai pasitraukia iš darbo savo noru arba atleidžiami už darbo drausmės pažeidimus ar padarius būdžiamąjį nusikaltimą, anksčiau jiems išskirti sodybiniai sklypai sumažinami iki 0.15 ha, įskaitant ir po trobesiais esančią žemę.

Tarybinių ūkių darbininkams ir tarnautojams išskirtų sodybinių sklypų vieta, reikalui esant, gali būti keičiama. Šiam darbui atlikti siūloma paskirti komisiją (iš tarybinio ūkio administracijos atstovo, profesųjungos darbininkų komiteto atstovo ir skyriaus ūkvedžio), kuriai pavedama prieš pavasario sėją arba po derliaus nuėmimo patikrinti ir apmatuoti darbininkų ir tarnautojų sodybinius sklypus ir in-

dividualius daržus, paženklininti juos ir surašyti atitinkamą aktą.

Sezoniniams tarybinių ūkių darbininkams, kaip taisyklė, sodybiniai sklypai, daržai, o taip pat ganyklų plotai neskiriami. Tačiau išimtiniais atvejais (kai tarybiniai ūkiai negali aprūpinti jų teritorijoje gyvenančias visas buvusių kolūkiečių šeimas nuolatiniu būdu, nesant šeimoje nuolatiniam darbui tinkamų asmenų) rajono vykdomajam komitetui pritarant, sezoninių darbininkų šeimoms gali būti išskirti sodybiniai sklypai kaip ir nuolatiniams tarybinių ūkių darbininkams.

Tarybinių ūkių teritorijoje gyvenantiems ir žemės ūkyje dirbantiems (ne tarybiniam ūkyje) agronomams, zootechnikams, vet. gydytojams, melioratoriams, žemės tvarkytojams, o taip pat kaimo vietovėse dirbantiems mokytojams ir ryšių darbuotojams, turintiems ar statantiems ten nuosavus gyvenamuosius namus, gali būti šeimai išskirti sodybiniai sklypai iki 0.25 ha, įskaitant ir žemę, esančią po trobesiais.

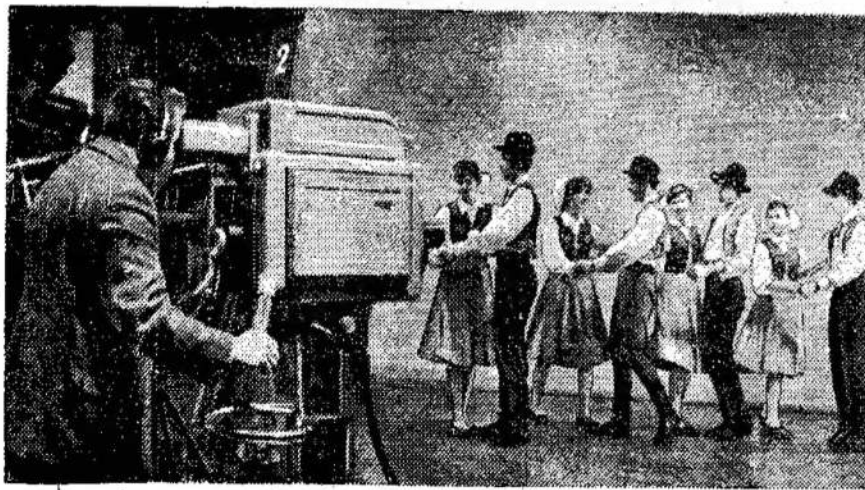
Be to, kaimo pradinės mokyklos mokytojams, jei jie raštiškai paprašo rajono vykdomąjį komitetą, sodybinis sklypas gali būti išskirtas iki 0.25 ha vienai šeimai, nepriklausomai nuo to, ar jie gyvena nuosavuose namuose, ar nuomamuose butuose.

Tais atvejais, kai kaimo pradinė mokyklų mokytojai neturi bei nestato nuosavų namų ir neprašo vykdomojo komiteto, kad būtų išskirtas sodybinis sklypas iki 0.25 ha, tada vienai šeimai gali būti duodamas daržams ne didesnis kaip 0.15 ha žemės sklypas.

Darbininkams ir tarnautojams, dirbantiems valstybinėse įmonėse, įstaigose, geležinkeliuose, medicinos darbuotojams, taip pat invalidams, pensininkams ir pensininkams, gyvenantiems tarybinio ūkio teritorijoje, gali būti išskirti sodybiniai sklypai vienai šeimai ne didesni kaip 0.15 ha, įskaitant ir žemę, esančią po trobesiais.

Rentgeno aparatus, steralizatorius, autoklavus ir kitą medicininę aparatūrą su Čekoslovakijos "Chiranos" firmos ženklu gali sutikti beveik visose Lietuvos ligininėse, poliklinikose, gydyšiose įstaigose.

Šiomis dienomis tos firmos specialistai atvyko į Tarybų Sąjungą ir lankysis Vilniuje, Kaune ir kituose šalies miestuose, apžiūrės minėtos firmos išleistus gaminius, suteiks konsultacijas, kaip geriau juos panaudoti.

Prie Kapsuko kultūros namų susibūres didelis saviveiklininkų kolektyvas. Čia veikia estradinis orkestras, konklų ansamblis, liaudies šokių, dramos rėteliai, cho-

ras. Saviveiklininkų pasiekimai žinomi toli už rajono ribų. Choras, rėteliai ir ypač estradinis orkestras yra apilankę daugelį respublikos rajonų. Neseniai jų koncer-

tą matė sostinės televizijos žiūroval.

Nuotraukoje: Kapsuko saviveiklininkai Vilniaus televizijos studijoje.

Liaudies Balsas

SAVAITINIS KANADOS LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS
LEIDŽIAMAS SPAUDOS DRAUGIJOS

Prenumeratos kaina:

Visur kitur metams \$4.50; pusel metų \$2.25

Kanadoj ir Didžiojoje Britanijoje metams \$4.00; pusel metų \$2.00

LIAUDIES BALSAS

160 Claremont St., Toronto 3, Ont., Canada

Telefonas: EMpire 6-4358

JIE VĖL PRALENKĖ

Praėjusią savaitę tarybiniai mokslininkai vėl nuste-
bino pasaulį savo naujais laimėjimais. Jie paleido žmogų
raketoj apie Žemę ir jam apskridus Žemę nuleido jį nu-
matytoj vietoj. Kosmonautas, majoras Jurij Gagarin, su-
grįžo iš tos dar niekieno neišbandytos kelionės sveikutė-
lis, kaip kad nebūtų niekur buvęs.

Raketa skrido apie 17,000 mylių per valandą nuo 110
mylių iki arti 200 mylių aukštyje. Ji buvo sulėtinta, kad
erdvinis laivas galėtų nusileisti nesudegdamas atmosferoj.
Ant galo parašutai nuleido jį žemyn lyg jis būtų skridęs
paprastu transportiniu orlaiviu.

Visas pasaulis, patinka kam ar ne, sveikina šį tary-
binių žmonių laimėjimą šioje srityje. Tai nepaprastas at-
siekimas. Tai pradžia kosminių kelionių.

Amerikiečiai irgi ruošėsi, bet jie nesiruošė paleisti žmo-
gų apie Žemę. Jie tikėjosi paleisti raketą su žmogum kur
nors į vandenyną už kelių šimtų mylių. Bet jie nepajėgė
pirmieji pasirodyti ir su tokiu žygiu. Už tai Jungtinėse
Valstijose jaučiamas nemažas nusiminimas dėl to.

Turint mintyje, kad Tarybų Sąjunga yra jauna šalis,
baisiai nukentėjusi nuo invazijų ir karų, toks progresas
mokslė, kartu ir visame kame, gali kelti nerimą tuose, ku-
rie taip bijo socializmo laimėjimo. Juk tai ne juokas. Kam
verti yra visoki pranašavimai apie socializmo "smukimą"?

APIE APSIGYNIMĄ

Globe and Mail, konservatyviškas laikraštis Toronte,
komentuodamas tarybinių mokslininkų atsiekimą, paste-
bi ir tai, kad to akivaizdoje tariamas apsigynimas, kurį
Kanados valdžia ruošia, jau nusenęs dalykas.

"Kuomet astronautas gali pakilti iš bazės namie, ap-
lėkti apie Žemę 200 mylių aukštyje ir sugrįžti laimingai,
didžiama priimtų idėjų apie apsigynimo sistemą išrodo
nusenusias", sako laikraštis.

Jokio šiandien apsigynimo nuo nuklinių ginklų nėra.
Karas reikėtų susinaikinti. Štai kodėl visiems svarbu
veikti už sugyvenimą, už geresnius santykius, kad valsty-
bės galėtų pasitikėti viena kita ir galų gale sutiktų panai-
kinti šiuos baisius pabūklus.

Ar nebūtų geriau, kad visos valstybės, didelės ir ma-
žos, bendromis jėgomis organizuotų žygius į mėnulį ir
planetas grynai mokslo reikalui, grynai įdomumo veda-
mos? Nebūtų sunku bendromis jėgomis atlikti tokius ban-
dymus. Visiems būtų džiūgu žmogaus laimėjimus rekor-
duoti.

IŠDUODA PASLAPTĮ

Globe and Mail iškelia viršun, kaip Britanijos prem-
jeras Macmillanas išdavė paslaptį, kodėl susitarimas dėl
nuklinio nusiginklavimo taip lėtai eina. Mums buvo pasa-
kojama, kad rusai labai užsispyrę, bet tikrumoje nėra
noro nusiginkluoti iš Vakarų pusės. Globe and Mail rašo:

"Kitais žodžiais, ponas Macmillanas patvirtino dar
kartą — ir rasi daug aiškiau, negu kada pirmiau — kad
tuo metu, kai Vakarų politikos siekiu yra nusiginklavimas,
nuklinis deterantas (suturėtojas) dabartiniu metu laiko-
mas reikalingu prieš nuklinę ataką ir nukliniai palaikomo
šantažo".

Kol nebūsiąs galimas visiškas nusiginklavimas, tol
užtektina jėga reikalinga, kad išlaikius taiką, sako laik-
raštis, kalbėdamas apie britų politiką.

Tame ir glūdi visa bėda. Vakarai nori pasilaikyti tą
jėgą, bet tuo tarpu jie reikalauja organizuoti visokią in-
spekciją dėl kokio nors mažo susitarimo. Pavyzdžiui, jie
nori plačios inspekcijos ir kontrolės prižiūrėjimui susita-
rimo nėdaryti nuklinių bandymų, kuomet nei nemanoma
apie nuklinių bombų panaikinimą. Kas gali prisiimti tokį
šnipinėjimą be nusiginklavimo.

Peter Seeger, amerikietis, ragangaudžiū klausimus, liaudies dainų dainininkas, ar jis buvo kada komunistas, kurį nuteisė metams kalėjimo už atsisakymą atsakinėti Kanadoje.

Kas Naujo Pasaulyje

Majoro J. A. Gagarino ke-
lionė apie Žemę erdvės laive
buvo toks įvykis, kad per ke-
lias dienas viso pasaulio
spaudoje žinios apie tai užė-
mė pirmą vietą. Visi pripa-
žino, kad Tarybų Sąjungos
mokslininkai atliko nepa-
prastą dalyką.

Daugelis dėjuoja, kad šis
Tarybų Sąjungos žygis su-
teikė jai labai didelį propa-
gandinį laimėjimą. Girdi, Ta-
rybų Sąjungos vardas labai
iškilo visame pasaulyje, o y-
patingai Azijoje ir Afrikoje,
kur eina kovos už išsiliuosavi-
mą.

Be abejonės, visiems socia-
lizmo priešams bus dar sunki-
iau tęsti melo ir šmeižto
kampaniją.

Vienos amerikiečių divizi-
jos Europoje komandierius,
generolas Edwin A. Walker,
skleidžias propagandą savo
kareivių tarpe už taip vadi-
namą John Birch Draugiją,
kuri apšaukė komunistais
arba komunistų agentais to-
kius asmenis, kaip buvusieji
prezidentai Eisenhoweras ir
Trumanas.

Generolas įsteigęs divizi-
joje specialų ofisą vedimui
propagandos už tą organizaci-
ciją.

Generolas komunistais ar-
ba jų agentais laikas Truma-
ną, Achesoną, Rooseveltienę,
E. R. Murrow, W. Lipmaną
ir tokius.

Jis teigia, kad 60 procentų
JAV gyventojų yra komunis-
tų įtakoj.

Jungtinės Tautos 95 bal-
sais prieš 1 pasmerkė Pietų
Afrikos negrų diskriminavi-

mo politiką. Rezolucijoj sa-
koma, kad tokia politika ne-
suderinama su žmoniškumu.

Prieš balsavo tikrai Portu-
galija.
Jungtinės Tautos kreipia-
si į visas šalis imtis kokių
nors priemonių, kad priver-
tus Pietų Afriką pakeisti sa-
vo atsinešimą linkui negrų.

Katangos provincijoj, Kon-
ge, Jungtinės Tautos konfis-
kavo vokiečių orlaivį, gabe-
nusį Tšombeį ginklus ir amu-
nuciją.
Jungtinės Tautos taipgi
suėmė 30 Tšombės kareivių,
kurie buvo rekrutuoti Pietų
Afrikoje. Jiems nebuvo sa-
koma, kad jie bus pasiūsti į
Katangą. Jie manė, kad jie
bus priskirti prie Jungtinių
Tautų jėgų.

Britai leido koresponden-
tams matytis su kalėjime lai-
komu Kenyos lyderiu Keny-
atta. Atrodo, kad jis bus pa-
leistas netolimoj ateityj.
Jomo Kenyatta buvo suim-
tas ir įkalintas 8 metai at-
gal, kada Kenyjoj vyko dide-
lės kovos.
Jis nusiskundė reporte-
riams, kad jis kalėjime bu-
vo blogai užlaikomas. Tris
metus jis turėjęs gulėti ant
cementinių grindų tik paklo-
dę pasiklojęs.
(Kanadoje lankėsi kitas
Kenyos lyderis Tom Mboya,
kurs ieško progos atsianti-
mui į Kanados universitetus
tam tikro skaičiaus studentų
iš Kenyos.)

Vakarų Vokietijos koncle-
ris Konrad Adenauer vėl lan-
kėsi pas JAV prezidentą Ke-
nedį. Ko jis lankėsi?

Jis esąs susirūpinęs, kad
demokratas prezidentas Ke-
nedis nenukryptų nuo dabar-
tinės JAV linijos Vakarų
Vokietijos, Berlyno ir NATO
klausimais.

Kaž ko buvo atvykęs į
Jungtines Valstijas ir senis
Churchillas.

Ansbache, Vakarų Vokie-
tijoje, teismas nuteisė kalė-
jimu iki gyvos galvos Karlą
Chmielewskį, buvusį Guseno
koncentracijos stovyklos
Austrijoje viršininką. Jis bu-
vo rastas kaltu nužudyme
282 žydų.

Bet šioj pusėj Atlanto ran-
dasi dar didesnių žudikų, ta-
čiau jie neliečiami, net atsi-
sakoma išduoti juos toms
šalims, kur jie papildė nusi-
kaltimus.

Eina gandai, kad Tarybų
Sąjunga ruošiasi paleisti U-2
laktūną Powersą.

Geguzės 1 dieną sukaks
metai, kai jis buvo numuš-
tas Tarybų Sąjungoje.

Austrijoje užėmė postą
naujas premjeras, Alfons
Gordach.

Buvusis, Julius Raab, pa-
sitraukė dėl nesveikatos.

Keistas Dalykas

Federalė vyriausybė pa-
skelbė, kad ji duos gelžke-
liams subsidiją sumoje \$97.-
000.000. Ši subsidija padė-
sianti gelžkeliams nugalėti
visas problemas, su kurio-
mis jie susiduria. Pavyzdžiui,
deficitu ir darbininkų reika-
lavimais pakelti algas 14 cen-
tų į valandą.

Čia reikia atsiminti, kad
pusė Kanados gelžkelių pri-
klauso privatiškai CPR kom-
panijai. Reiškia, Kanados
žmonių taksai eis ir į priva-
tiškos kompanijos rankas,
kad užtikrinus jos šerinin-
kams atitinkamą pelną. Tai
dar negirdėtas dalykas Ka-
nados istorijoje.

Tiesa, dažnai daromos
nuolaidos įvairioms kompa-
nijoms. Pavyzdžiui, aukso
kasyklos atleidžiamos nuo
taksų keliems metams, jei
jos įsteigia naujas kasyklas,
naują biznį. Bet dabar bus
mokama baisi suma tiesiai iš
išdo.

Jeigu privatiška kompani-
ja negali išsiversti, tai rei-
kia ją nacionalizuoti. Jeigu
būtų gelžkeliai vienoje ran-
kose, gal tuomet galima bū-
tų ekonomiškiau juos ope-
ruoti.

NEW YORK. — Jungtinės
Tautos vėl pareikalavo, kad
Belgijos militaristai ir poli-
tiniai veikėjai apleistų Kon-
gą.

Tai jau kelintas toks rei-
kalavimas, bet belgai vis ne-
paiso, nors pasižada pildyti
JT reikalavimus.

Pastabos

Pranešimai kalba apie padarytą įsiveržimą į Kubą. Kokios sudietės ir kokio dydžio tas įsiveržimas, dar ne visai aišku. Taipgi, kaip įsiveržėliams ten seksis, šiuos žodžius rašant, per anksti spėti.

Bet man atrodo, kad tie įsiveržėliai tenai atras sau kapą.

Tačiau niekystė labai aiški.

Jau seniai buvo kalbama, kaip bėgliai kubiečiai, pasamdyti už amerikiečių turčių dolerius, rengiasi žudyti ir sabotuoti Kuboje.

Zudynėms savo tautiečių, dėl turčių interesų.

Tai niekystė, kuriai apibūdinti stinga žodžių.

Jungtinių Valstijų vyriausybė kategoriškai pareiškė, kad ji nesimė jokie dalyvavimo dėl tos invazijos Kuboje. Bet iš kur tie įsiveržėliai atsirado? Iš dangaus iškrito?

Patys amerikiečiai gyrėsi, ir televizijoje rodė, kaip yra organizuojami bėgliai, lavinami ir ginkluojami.

Daugiau negu aišku, kad tie įsiveržėliai naudojami Jungtinių Valstijų laivais, orlaiviais ir ginklais.

Matote, kokios veidmainystės vyksta pasaulyje.

Tulas Mečys Musteikis, "Tėviškės Žiburiuose" šaukia: "Kova prieš religiją — kova prieš lietuvių".

Jis tokią išvadą nori padaryti dėl Lietuvoje vykstančios antireliginės veiklos.

Zmogelis, išsigalvojęs skambią frazę, tikisi ką nors apgauti.

Nuo kada gi religija — Rymo katalikiška, ar liuteroniška, — buvo lietuvių palaikyta, ar gynėta?

Visiems žinomi istorijos faktai liudija, kad religija Lietuvon nešė lietuvių naikinimą, lietuvių nutautinimą.

Pagalba Rymo katalikų bažnyčios, Lenkijos šlektos Lietuvon nešė lenkomanystę, o liuteronizmas — germanizmą.

Ir vieni ir kiti siekė nutautinti lietuvius.

Ir kas gi iš lietuvių šio fakto nežino?

Rodos, turėtų jį žinoti ir ponas M. Musteikis, — jeigu jis iš tikrųjų yra lietuvis.

O religija, kokia buvo seniau, tokia yra ir dabar.

Ji visur tarnauja didiesiems tautų ir darbo žmonių

Scena iš CBC-TV pastatymo, vaizduojančio įvykius 1834 metais Nova Scotijoje ryšium su kova už atsakomą vyriausybę. Piliečiai skuba

gauti kopiją laikraščio, kuriame telpa George Thompsono laiškas, puolęs miesto magistratus. Žiūrėkit programą "Exploration".

Ką Kiti Rašo

Koks gi čia pavojus?

Prezidentas John Kennedy spaudos konferencijoje ketvirtadienį įspėjo šios šalies žmones, kad JAV esąs pavojus, jei Laoso karaliaus valdžia bus nuversta ir liaudiečiai įsigalės toje mažoje Azijos šalyje už 7,000 mylių nuo JAV.

Koks gi pavojus galėtų būti JAV žmonėms dėl perversmo Laose?

Kuba yra tik 90 mylių nuo JAV pakraščio. Kuboje nuversta diktatoriaus Batista valdžia, bet JAV neįsijaučia jokio pavojaus — bent daugumai žmonių nėra pavojus. JAV stambus kapitalas neteko didelių pelnų, bet dėlto JAV žmonėms nei šalta, nei šalta.

Dar mažiau pavojus būtų iš perversmo Laose.

Prezidento Kennedy kalba sudarė įspūdį, kad JAV jau vėl stovi ant karo kranto, apie ką Dulles dažnai kalbėdavo. Dulles'ui mirus tas krantas irgi buvo miręs, bet dabar atsiranda.

Prez. Kenedžio kalba tiek išnaudotojams.

Seniau Lietuvoje ji tarnavo Lenkijos šlektoms ir Vokietijos baronams, o dabar Vakarų imperialistams.

Tai nieko neturi bendro su lietuvių palaikymu, o atvirkščiai.

Dabar Lietuvoje lietuvių suklestėjo, lietuvių tautos kultūra iškilo, kaip niekad anksčiau, ne religijos dėka.

Ją išskėlė Lietuvos liaudies valdžia, Komunistų partija, — žmonės, kurie veda kovą prieš religiją, tą liaudies mulkintoją ir darbo žmonių išnaudotoją.

Z. Janauskas

skyrėsi nuo Dulles'o kalbų, kad jis negrąsino karu tiesioginiai. Jisai sakė:

JAV nori taikos ir siūlo Tarybų Sąjungai derybas.

Jis tariasi su JAV aliantais ir sutiks su jų nuosprendžiu.

Jis sutinka, kad Laosa būtų neutrali šalis.

Dulles neutralumą laikydavo JAV priešiu.

Tame skirtume yra viltis karo išvengti. Nesinori tikėti, kad Britanija ir Prancūzija eitų karan dėl Laoso. Taipgi TSRS gali sutikti, kad Laosa paliktų neutralia šalimi.

Karas Laose mūsų valdžiai būtų sunkiau vesti negu buvo Korėjoje. SNO asamblėjoje padėtis pakitėjo. Laosa yra toliau ir sunkiau prieiti — karines reikmenis pristatyti. Laoso karaliaus armija myli tik paroduoti, bet nenori kariauti. Vargiai kuri kita šalis palaikytų JAV karą ten.

Priešingoj pusėj gi sudarytų gan didelės jėgos.

Gal ir pats prez. Kennedy mato ten karą negalimu, dėlto nors kalbėjo apie karo pavojų, jis nerodė didelio susirūpinimo ir laikėsi visai šaltai.

O kas dėl šiai šaliai pavojus iš Laoso perversmo, tai nėra jokio pagrindo. Perversmų įvyko gan daug pastaraisiais metais, o JAV neįsijaučia dėlto pavojus. Daug karalių nuverstų nuo sosto, bet JAV dėlto nei neapsiverkė.

— Vilnis

Po 100 metų

Balandžio 12, 100 metų atgal, patrankų šūviai į Fort Sumter, prie Charleston, S. C., pradėjo Civilį karą.

Tame kare žuvo daugiau amerikiečių, negu Pirmajame ir antrajame pasauliniuose karuose. Pažanga laimėjo prieš tamsą ir vergiją.

Civilio Karo priežastis: šalyje buvo dvi civilizacijos. Viena paremta vergija, kita — samdomu darbu.

Pietinėse valstijose, kur turto šaltinis buvo žemdirbystė — vatos ir gyvulių auginimas, vergai buvo naudingi, nes juos galima naudoti ištisus metus apskritai.

Šiaurinėse valstijose kilo industrija, kuriai buvo naudingiau samdyti darbininkus, kada reikia ir atleisti kada jie nereikalingi.

Tos dvi civilizacijos negalėjo sutapti vienoje šalyje.

Kovos prieš vergiją centras buvo Bostonas, ypatinai Harvardo Universitetas, kuriame mokėsi daugiau turtingųjų vaikai. Jų interesams vergija buvo blėdinga.

Zinoma, buvo idealistų — Wendell Phillips, William Lloyd Garrison ir daug kitų kovojo prieš vergiją, nes jie buvo priešingi žmogui žmogų pavergti. Bet ir pačiame Bostone Garrisonas vos nulinčiuotas.

Kada pietinės valstijos atsiskyrė ir įkūrė savo valdžią, šalies vienybė tapo svarbiu faktorium Civiliam Karui. Pats Abraomas Lincolnas yra pasakęs, jog šalies vienybė yra svarbiau vergijos panaikinimo.

Būtų tačiau klaida sakyti, kad Lincolnas nestojo už vergijos panaikinimą. Jis stėjo ir pasėkoj to neteko gyvybės. Jį nužudė fanatikas vergijos palaikytojų sukurstytas John Wilkes Booth.

Pietiečiai dėjosi esą labai narsiais ir galingais. Jie tačiau užmiršo, kad vergija paremta civilizacija yra seniai atgyvenus dienas. Ji buvo blogesnė santvarka ir už feodalizmą.

— V. Andrusis

A. Šalčius vyks

Iš "vaduotojų" vadeivų sukulto aliarmė spaudoje atrodo, kad dipukas laikraštiniškas A. Šalčius siemet tikrai vyks į Tarybų Lietuvą, kaip turistą. Ponai nacionalistai stačiai siunta nesugalvodami, kaip sutraiškyti šį drąsų vyrą, nekartą atvirai pasisakiusį ir dabar pasiryžusį bendrauti su Tarybų Lietuva.

Pernai ir užpernai turistinių grupių dalyvius jie dažė gąsdinančiomis komunistinėmis spalvomis, L. Kapočiaus parinktais ir kitokiais vardais. Tačiau su A. Šalčium yra kitaip. Jie jo negali vadinti komunistu, nė Maskvos agentu, netgi pažangios srovės žmogumi.

A. Šalčius per metų metus buvo jų žmogus, ir ne

ŠYPSENOS

Jis turi žinoti

"Bėk, vaikel, atkelk vartus profesoriui", tarė tėvas sūnui, pamatęs ateinantį draugą profesorių.

"Kas yra profesorius?" klausia vaikas.

"Profesorius yra toks žmogus, kuris viską žino".

"Tai jis turi žinoti ir kaip vartus atsikelti".

Už atvirumą

"Aš stebėjau tave ilgą laiką", tarė samdytojas darbininkui. "Jūs esat gabus, tuojau pasiimate darbu, greitai atliekate. Tai tikrai biznišką žmogus".

"Labai ačiū", atsakė darbininkas.

"Tavo ateitis bus užtikrinta", pridėjo samdytojas.

"Būtų tikrai malonu", apsidžiaugė darbininkas. "Matote, aš turiu viltį užsidėti biznį ant savęs".

"Paisiink užmokestį ir eik namo", suriko samdytojas. "Man nereikia būsimų konkurentų".

Nereikia kvailių

"Ar tu mylėtum mano dukterį tiek pat, jeigu ji būtų visai biedna?" klausė milijonierius būsimą ženą.

"Be abejonės", atsakė žentas.

"Neškis iš čia, kvaili", tarė milijonierius. "Mūsų giminei nereikia tokių žioplių".

bet koks žmogus! Visą laiką stovėjo priešakinėse nacionalistų eilėse. Karštai jis laukė atominio karo ir iš širdies gilumos tikėjo, kad per kraują ir ugnį Lietuvoje kapitalistinė santvarka bus gražinta. Audringais savo straipsniais kėlė pabėgėliam iš Lietuvos viltis.

Bet, pagaliau, A. Šalčius suprato, jog jis klysta. Praverė savo akis ir pamatė, kad Lietuvos darbo žmonės visiems laikams nusikratė kapitalistinį jungą ir nėra jėgos jį gražinti.

Ir ne jis vienas suprato. Suprato daug tokių, kaip jis.

— S. J. Jokubka

WASHINGTON. — Kongrese republikonų lyderiai planuoja Atstovų Bute taipgi ir Senate praveisti rezoluciją nukreiptą prieš Kinijos Liaudies Respubliką. Rezolucijoje bus reikalaujama, kad JAV politika Kinijos atžvilgiu nesuminkštėtų.

Republikonai prisibijo, kad būsimoje Jungtinių Tautų asamblėjoje, JAV gali neįstoti aštriai prieš Kiniją, kaip kad darydavo ligi šio.